

การวิเคราะห์คุณสมบัติของอาจารย์วิทยาลัยครู

ว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ โทธิวัฒน์

003986

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

AN ANALYSIS OF FACULTY MEMBERS' QUALIFICATION IN
TEACHERS COLLEGES

Mr.Sawat Pothivat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์คุณสมบัติของงานวิจัยวิทยานิพนธ์

โดย ว่าที่ ร.ต. สวัสดิ์ โพธิวัฒน์

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียวดี วิบูลย์ศรี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญนาค) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์) ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียวดี วิบูลย์ศรี) กรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร. คีรติ ศรีสุโข) กรรมการ

.....
(อาจารย์ ขาสี พงษ์เจริญ) กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์คุณวุฒิของอาจารย์วิทยาลัยครู
 ชื่อ นิสิต ว่าที่ ร.ต.สวัสดิ์ โพธิวัฒน์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบวาคี วิบูลย์ศรี
 ภาควิชา วิจัยการศึกษา
 ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณวุฒิของอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยครู 6 กลุ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2518-2522 โดยเปรียบเทียบระหว่างแต่ละกลุ่มในคานต่างๆต่อไปนี้ (ก) ระดับวุฒิของอาจารย์เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติปานกลาง (ข) อัตราการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระดับวุฒิในช่วงเวลา 5 ปี (ค) การกระจายของจำนวนอาจารย์ในแต่ละวุฒิ (ง) สัดส่วนของอาจารย์ระดับปริญญา กับเกณฑ์มาตรฐาน และ (จ) แนวโน้มเกี่ยวกับอัตราการเพิ่มและการลดของแต่ละวุฒิ
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำนวนอาจารย์ของคณะวิชาในกลุ่มวิทยาลัยครูจำแนกตามวุฒิและสาขาวิชา

กลุ่มตัวอย่างที่สนใจในการศึกษาคั้งนี้คือ อาจารย์วิทยาลัยครู 36 แห่งตามบัญชีสถิติประจำปีของกรมการฝึกหัดครูปีการศึกษา 2518-2522 และกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าคณะวิชาจำนวน 73 คนซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ 2 ชุดคือ แบบฟอร์มการแจงนับข้อมูล และแบบสอบถามความต้องการอาจารย์ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยัม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับวุฒิ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิต และค่าการกระจายรอยละด้วยค่า Z -test) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิตของระดับวุฒิในช่วง 5 ปีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-

way analysis of variance) เปรียบเทียบสัดส่วนอาจารย์วุฒิปริญญารวมทั้งเปรียบเทียบความถี่ของอาจารย์โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square) และคำนวณแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงแต่ละวุฒิโดยการปรับให้เป็นเส้นตรงแบบกำลังสองน้อยที่สุด (The method of least square) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. คุณวุฒิของอาจารย์อยู่ในระดับปริญญาตรีกับระดับปริญญาโททุกปีการศึกษา
2. กลุ่มวิทยาลัยที่มีอาจารย์วุฒิส่งได้แก่กลุ่มวิทยาลัยครุภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง และกลุ่มวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนกลุ่มวิทยาลัยที่มีอาจารย์วุฒิต่ำได้แก่กลุ่มวิทยาลัยครุภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้
3. คุณวุฒิอาจารย์ในปีการศึกษา 2518-2522 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. สัดส่วนอาจารย์วุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี แตกต่างจากเกณฑ์มาตรฐานของกรมการฝึกหัดครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
5. จำนวนอาจารย์วุฒิระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมีแนวโน้มลดลง ส่วนจำนวนอาจารย์วุฒิปริญญาเอกมีแนวโน้มสูงขึ้น
6. ความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทในคณะวิทยาศาสตร์และคณะวิชาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครูต่างๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทในคณะศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The sample consisted of the instructors within 36 teachers colleges listed in the 1975-1979 statistical yearbooks compiled by the Department of Teacher Education, and also 73 deans of the faculties who completed the questionnaires

Two types of data collection tools were constructed, one was the table of data tabulation, and the other was the questionnaire to study the need for more instructors in each college. Percentage, Mean, and standard Deviation were used to compute the data. Z-test was used to compare the differences between the Means. One-way analysis of variance was used to determine the differences among the means of instructors qualifications during the last five years indicated. Chi-square was used to test the differences between the proportion of instructors with different degree holders as well as the need for more instructors, and the least square method was used to predict the trend of changes concerning the instructors qualifications.

The results of this study were :-

1. The qualifications of the instructors were both at the B.A. and the M.A. degree levels in every academic year concerned.

2. The college groups in the Central Part, in Bangkok Metropolitan, and in the Western Part had the instructors with higher qualifications, but the college groups in the North-Eastern Part, the Northern Part, and the Southern Part had those with lower qualifications.

3. The qualifications of the instructors during the 1975-1979 academic years were significantly different at a .01 level.

4. The proportion of the instructors who hold the Ph.d., the M.A., and the B.A. degrees were significantly lower than that of the standard criterion established by the Department of Teacher Education at a .01 level.

5. The number of instructors who had the B.A. degree or lower tended to decrease, whereas the number of instructors who had the higher certificates, the M.A., or the Ph.D. degrees tended to increase.

6. The needs of instructors with the M.A. degrees within the Faculty of Education and the Faculty of Science of different College groups were significantly different at a .05 level. On the contrary, the needs of those within the Faculty of Humanity and Social Science in different College groups were not significantly different at a .05 level.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียวที วิบูลย์ศรี อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้ข้อคิดและแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะอาจารย์กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครูทุกท่านที่ได้ให้ข้อแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ตลอดจนหัวหน้าคณะวิชาในวิทยาลัยครูทั่วประเทศที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

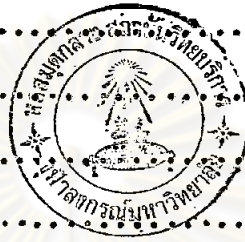
อนึ่ง ขอขอบคุณอาจารย์ กัญญา โพธิวัฒน์ และ อาจารย์ พิศิษฐ คณิตานิช ที่ได้ให้ข้อแนะนำและกำลังใจตลอดจนจัดการค่านการพิมพ์จนเป็นที่เรียบร้อย

สวัสดี โพธิวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
รายการตารางประกอบ.....	ฎ
รายการแผนภาพประกอบ.....	ฬ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ความจำกัดของการวิจัย.....	5
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	5
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	26
แหล่งข้อมูล.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

	ฉ หน้า
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	73
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปราย.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	87
ประวัติผู้เขียน.....	(112)

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่างหัวหน้าคณะวิชาที่ตอบแบบสอบถาม	30
2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรอาจารย์ประจำแผนกตามกลุ่มวิทยาลัยครูและวุฒิในแต่ละปีการศึกษา	31
3. ความเชื่อมั่น เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับวุฒิอาจารย์ประจำแผนกตามกลุ่มวิทยาลัยและปีการศึกษา	37
4. ค่า Z's ของการเปรียบเทียบคะแนนระดับวุฒิของกลุ่มวิทยาลัยกับเกณฑ์ปกติในแต่ละปีการศึกษา	38
5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและค่าเอฟ (F) ของระดับวุฒิปีการศึกษา 2518 -2522	39
6. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ของระดับวุฒิปีการศึกษา 2518 - 2522	40
7. ร้อยละของอาจารย์วุฒิต่างๆประจำแผนกตามเพศและปีการศึกษา	41
8. ร้อยละของอาจารย์วุฒิต่างๆประจำแผนกตามประเภทของวุฒิ	44
9. การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ประจำแผนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัยในปีการศึกษา 2518	46
10. การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ประจำแผนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัยในปีการศึกษา 2519	47
11. การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ประจำแผนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัยในปีการศึกษา 2520	48
12. การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ประจำแผนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัยในปีการศึกษา 2521	49

13. การกระจายร้อยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2522.....	50
14. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบการกระจายสัดส่วนอาจารย์ปีการศึกษา 2518 จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย.....	51
15. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบการกระจายสัดส่วนอาจารย์ปีการศึกษา 2519 จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย.....	52
16. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบการกระจายสัดส่วนอาจารย์ปีการศึกษา 2520 จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย.....	53
17. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบการกระจายสัดส่วนอาจารย์ปีการศึกษา 2521 จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย.....	54
18. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบการกระจายสัดส่วนอาจารย์ปีการศึกษา 2522 จำแนกตามระดับวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย.....	55
19. ค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบสัดส่วนวุฒิอาจารย์แต่ละกลุ่มวิทยาลัยกับ เกณฑ์มาตรฐาน ฐานอาจารย์ของกรมการฝึกหัดครู.....	56
20. สมการทำนายจำนวนอาจารย์จำแนกตามระดับวุฒิ.....	57
21. จำนวนอาจารย์ที่ได้จากการทำนายจำแนกตามระดับวุฒิ.....	58
22. จำนวนความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาตรีของคณะวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม ภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย.....	60
23. จำนวนความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทของคณะวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม ภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย.....	61
24. จำนวนความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาเอกของคณะวิทยาศาสตร์ จำแนกตาม ภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย.....	62

ตารางที่

25. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาตรีของคณะวิชาวิทยาศาสตร์
 จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 63

26. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาโทของคณะวิชาวิทยาศาสตร์
 จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 64

27. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาเอกของคณะวิชาวิทยาศาสตร์
 จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 65

28. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาตรีของคณะวิชามนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 66

29. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาโทของคณะวิชามนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 67

30. จำนวนความถี่ของการอาจารย์ระดับปริญญาเอกของคณะวิชามนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย 68

31. จำนวนอาจารย์จำแนกตามวุฒิและปีการศึกษา 91

32. จำนวนอาจารย์ปีการศึกษา 2518 จำแนกตามวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย 92

33. จำนวนอาจารย์ปีการศึกษา 2519 จำแนกตามวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย 92

34. จำนวนอาจารย์ปีการศึกษา 2520 จำแนกตามวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย 93

35. จำนวนอาจารย์ปีการศึกษา 2521 จำแนกตามวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย 93

36. จำนวนอาจารย์ปีการศึกษา 2522 จำแนกตามวุฒิและกลุ่มวิทยาลัย 94

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่

หน้า

1. เปรียบเทียบร้อยละของอาจารย์เพศชายที่มีวุฒิระดับต่างๆในปีการศึกษา 2518 - 2522	42
2. เปรียบเทียบร้อยละของอาจารย์เพศหญิงที่มีวุฒิระดับต่างๆในปีการศึกษา 2518 - 2522	43
3. เปรียบเทียบร้อยละของอาจารย์วุฒิในประเทศและต่างประเทศในปีการ ศึกษา 2518 - 2522	45
4. กราฟแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจำนวนอาจารย์แต่ละวุฒิ	59
5. กราฟแสดงความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทในคณะวิชาครุศาสตร์ ของกลุ่มวิทยาลัยครู	70
6. กราฟแสดงความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทในคณะวิชาวิทยาศาสตร์ ของกลุ่มวิทยาลัยครู	71
7. กราฟแสดงความต้องการอาจารย์ระดับปริญญาโทในคณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ของกลุ่มวิทยาลัยครู	72

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย